

Och, het zijn maar bidders

Oncko Heldring had een zwak voor de arme medemens. Hij vertaalde dat door directeur te worden van Hulp voor Onbehuisden. Na zijn pensionering werd hij vredesactivist.

Oncko Heldring, op 31 oktober op 88-jarige leeftijd overleden, had volgens familietraditie bankier of dominee moeten worden. Maar hij werd vredesactivist en koos voor de armen en behoeftigen. Als directeur van 'Hulp voor Onbehuisden' (HVO) met Hare Majesteit als beschermvrouwe, streed hij tegen de gemeente Amsterdam die 'voor de behuizing van nijlpaarden en beren in Artis miljoenen uittrok, maar voor daklozen mensen niets over had'. Dat pikte hij niet. Hij voerde actie en steunde de krakers die hij in den beginne deftig en onwennig 'squatters' noemde. 'Ja kraken loopt uit de hand, maar nog niet genoeg.' Hij steunde de Provo's en Kabouters en voelde zich aangetrokken 'tot enige chaos en anarchie'. Hij was voorkomend en beleefd, maar kon niet tegen onrecht en werd dan 'zo kwaad' dat hij 'een explosie kon veroorzaken'.

Na zijn pensionering in 1979 ging hij even zweefvliegen, maar het werd niets. Via de kerk - 'Ik ben een traditioneel kerkbezoeker, maar geloof er niets van' - raakte hij betrokken bij de strijd tegen de kruisraketten. Hij nam deel aan vredeskampen en demonstraties, maar wilde de vier pistolen uit zijn verzetstijd, niet kwijt. Bij een nieuwe oorlog moest hij zich kunnen verdedigen.

Hij werd in Zetten, in de Betuwe, geboren. Zijn vader was dominee en directeur van Heldringstichtingen die Oncko's overgrootvader had opgericht voor 'gevallen vrouwen'.

Hij deed weinig op school en ging naar een internaat in Harderwijk, waar hij snel het hbs-diploma haalde. Hij wilde vroegd in militaire dienst en lag tijdens de Meidagen bij Dordrecht. Oncko ging studeren in Amsterdam, werd lid van het corps en ging in het ondergronds verzet. In 1944 trouwde hij met Lucia, de dochter van de directeur van de 3-jarige hbs in Zetten. Lucia werd zijn trouwe bondgenoot.

Na de oorlog studeerde hij snel af (economie), overwoog bankier te worden, maar werd secretaris van Interchurch Aid, een stichting van de Wereldraad van Kerken. Hij hielp vluchtelingen en bracht 24 duizend bevruchte eendeneieren naar Korea, waar, na de Korea-oorlog, een groot gebrek aan eiwitten was.

Na vijf jaar wilde hij iets anders, hij dacht aan het directeurschap van de Stadsschouwburg, maar werd directeur van HVO, waar het keurige bestuur hem snel 'ongepast wild' vond.

Hij werkte dag en nacht, beklom barricades en hield open huis, zodat iedereen kon zien hoe hemelsgoed de opvang van dakloze moeders en kinderen was. Hij bespeelde de media en riep op 'het recht in eigen hand te nemen'. Hij hielp het HVO-blad met de restyling en kreeg bijdragen van Ed van Elsen en Annie M. G. Schmidt. Hij hield van moderne vormgeving. Het damesblad *Margriet* bracht een fotoreportage van het interieur van het gezin Heldring.

In de strijd tegen de kruisraketten vond hij zijn levensvervulling. Op Goede Vrijdag 1985 klom hij met een groepje demonstranten over het hek van de vliegbasis Woensdrecht. Zij wandelden met een groot kruis naar de landingsbaan. Bewakers wilden hen arresteren, maar zij zeiden eerst de Goede Vrijdagviering te willen voltooien. Zij lazen een vredesverklaring voor en werden snel vrijgelaten. Een politiewoordvoerder zei op de radio: 'Och, het zijn maar bidders.' Oncko bedacht de geuzennaam: 'Maarbidders'.

Oncko bewaarde alles. Het eerste deel van zijn archief bij het Internationaal Instituut voor Sociale Wetenschappen bedraagt 0,7 meter.

Oncko Heldring
1919-2007
Econoom